

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: J 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавнче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Риб. Домі, на ринку вулиця Річард і Макгрегор, у Вінніпегу, Манітоба. М. Попович, секретар.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ПРИГОТОВАННЯ НА ЧАСІ.

З приходом осені і наближенням зими всі робітничі й фармерські організації повинні подумати про приготування до зимової освітньо-культурної праці у відлижній зимовий час.

Заради місцевих організацій повинні зараз взятися за цю справу, розподілити всю працю по різних підкомітетах, які треба вибрати на зборах, якщо їх нема, почати працю в драматично-співачих гуртках, щоб домі зимові вечери не застали нас несприятельно.

Ми маємо намір на цю тему обговорювати всі ті розгалужені ділянки праці наших організацій, але звернемо всім нашим організаціям увагу на одну дуже важливу працю, що ми її маємо незадовго виконати і до якої мусимо вже почати серйозно приготування.

Маємо на увазі поширення й підтримання нашої преси. Звичайно кожного року ми посвячуємо два місяці — травень і листопад — нашій пресі. В цих двох місяцях всі наші організації, читачі наших часописів, одним словом — всі свідомі робітники й робітничі й фармерські удари ударином способом працюють для поширення й підтримання своєї преси: продають часописи, збирають передплату, пресовий фонд, грають представлення, устроюють концерти на дохід для своїх часописів і т. д.

Робимо ми це в травні і листопаді не тому, що ми постановили собі таку "моду", але тому, щоб розповсюдити наші часописи, а тим самим поширити свідомість серед тих робітників і фармерів, що не розуміють свого становища в суспільстві, не знають причин їхньої нужди й недостатків, не знають як боротися за кращі життєві умовини то-що. Робимо це всі цілий місяць тому, бо ми навчилися, що такий ударний, загальний і спільний спосіб праці приносить кращі успіхи.

З кожним роком наші травневі і листопадні кампанії приносять щораз кращий успіх. Зростає число читачів наших часописів, зростає й наші організації, зростає загальна свідомість українських робітників і фармерів в Канаді.

Кожна місцева організація повинна справу листопадової кампанії поставити на порядку дня на найближчих своїх зборах. Коли в даній місцевості є кілька наших організацій, то найкраще, щоб їхні збори зійшлися на спільні збори і вирішили план праці в листопаді для своєї преси, а відтак цей план предложити членству своїх організацій на спільних зборах.

Кожна місцева організація повинна справу листопадової кампанії поставити на порядку дня на найближчих своїх зборах. Коли в даній місцевості є кілька наших організацій, то найкраще, щоб їхні збори зійшлися на спільні збори і вирішили план праці в листопаді для своєї преси, а відтак цей план предложити членству своїх організацій на спільних зборах.

Ми не сумніємося, що рухливіші наші організації вже почали приготування до цієї кампанії. Так зробили вже наші організації у Вінніпегу, які, після того, як визначили собі, що мають відіграти чотири штуки і устроїти п'ять концертів та одну розіграшку на дохід нашої преси, сколектувати всі залеглі передплати то-що, вибрали комітет листопадової пресової кампанії і кілька підкомітетів, розподілили всю працю між ті підкомітети, вирішили ще й піти на кожного листопада до кожної хати українських робітників в місті з святоточним чином нашого часопису.

Пресова кампанія дає нагоду кожному свідомому робітничий й фармерській, кожній свідомій робітничій й фармерській організації робити кожному свідомому рухові своєю не такою вже трудною справою. Тому кожній і кожній повинні з охотою, з свідомістю важливості цієї праці для класу працюючих сповити свій обов'язок.

Товариші! Передплатуйте "Українські Робітничі Вісті" самі і інших заохочуйте! Вирішуйте здегду передплату! Поширюйте свою газету між укр. робітниками й фармерами!

НА ШЛЯХУ ДО ОБ'ЄДНАННЯ МАЙНЕРІВ КАНАДИ.

На іншому місці нашого часопису поміщуємо коротке і річеве звітження з майнерської конвенції в Келгарі, що його прислав нам Т. І. Стокалюк, сам майнер і заступник президента тимчасової езекутивної "Майн Воркерс Юніон оф Канада".

По перше, організовані майнери Альберти і східної Британії Колумбії завжди були передовою боювою частиною канадського робітничого руху і через те реорганізація їхніх рядів, розбитих наступом вуглевих баронів і зрадою Шерманівщини під час останнього загальної страйку, має першорядне значіння.

Конвенція відбулася під кожним зглядом успішно. Були на ній представники всіх майнерських місцевостей Альберти і східної Британії Колумбії, за винятком Феррі, Міпел і Галквест, що репрезентували околи десять тисяч майнерів.

"Майн Воркерс Юніон оф Канада" виступає на шляху незалежного канадського трейд-юніонізму. Вона не робить сесей, тобто не відраєється від якоїсь організації, що існує в вуглекопній індустрії, бо "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" на заході перестала існувати.

"Майн Воркерс Юніон оф Канада" ставить собі за ціль згуртувати до себе також і майнерів сходу — не тільки вуглевих майнерів Нової Скошії, але й металевих, що працюють в копальнях золота, срібла, нікелю і інших металів в Онтаріо і Квебеку.

Це не сенсейний рух, це не творення двох юній в Канаді. Це не те, що робила й робить Одна Велика Юнія. Це не витаскування радикалішого елементу з так званих інтернаціональних юній. Це не розбирання трейд-юніонів організації на двох.

Ось чому майнерська конвенція, що відбулася в Келгарі, є важливою подією в робітничому русі Канади і наслідки її, при успішному переведенні її ухвал, будуть далекосяглі.

ПОЛЬСЬКИЙ СУД ЗА ГОЛОВНУ ЗРАДУ.

Перед судом присяжних окружного суду в Перемислі стали 16. вересня Микола Чоп, рильник з Яворова, Олекса Зелінський і Іван Верховець, оба рильники зі Шкла біля Яворова, під закидом головної зради, якої на основі акту обвинувачення мали допуститися тим способом, що будучи членами тайної комуністичної організації, в перших місяцях цього року друком вели агітацію, що зм'яряла до опанування збройною рукою, очевидно комуністичною партією, правління в польській державі, заведення диктатури пролетаріату та введення комуністичного ладу у тійській залузі з сусідніми державами, що отже підірвали тайно через створення чинності, які зм'яряли до насильної зміни форми влади, до відради і поширювання вже й перше між іншими людьми.

На основі твердження акту обвинувачення допустилися обвинувачені цього злочину в цей спосіб, що "Микола Чоп, прийшовши в посідання більшого числа комуністичних відозв, виданих "Комуністичною Партією Зах. України", відозви ті поширював між іншими людьми. Дав їх іменю Зелінському з порученням, щоби він прочитавши, подав їх даліше. При тім мав оповідати Зелінському, що це є комуністичні відозви, що в Курниках та в Яворові вже є комуністичні організації, котрі готові виступити проти польської держави при нагоді війни або домашніх заворушень".

Акт обвинувачення закидає Чопові, що "такі відозви посідав і поширював вже й перше між іншими людьми. Обвинувачений Зелінський дав по кілька відозв ріжним громадянам зі Шкла, а між ними також обвинуваченому Верховцеві, а опісля з останнім відчитував ті відозви перед робітниками, що працюють при будові вододопроводів в Шкла. Ті відозви вихваляють вороже до польської держави ділення, таких комуністів, як Міщенко, Брехер, Рохфільд, Сперанкевич, закидають Польщі як окупантові гноблення Білоруси шляхом творення кривих рад, інші відозви вихваляють суспільно-державний лад в Радянських Республіках, а всі вони закликають масово вступити під прапор комуністичної партії заля боротьбу з буржуазією та кінчатся охлками в честь соціальної революції в Польщі та честь получения Західної України з Радянською Україною".

спільного перевороту. Обвинувачений Чоп випрадувався, що інкриміновані відозви найшов одного дня на дорозі між Яворовом і Шклом.

Обвинувачений Чоп молодий, інтелігентний, гарний селянин. Другі два обвинувачені збідовані тяжкою працюю ма-лоземельні хлібороби.

Присяжним суддям поставлено шість питань, а саме: три питання головні в напрямі злочину зради, довершеної кожним з обвинувачених, та три питання есенціальні в напрямі злочину заворушення публичного спокою з \$ 65 ц. к. в год. 1.30 вночі проголошено вердикт присяжних суддів, яким заперечено питання відносно головної зради щодо всіх 3-ох обвинувачених та що до злочину заворушення публичного спокою відносно Зелінського і Верховця. Натомість признано Чопу винуватим злочину заворушення публичного спокою.

На підставі цього вердикту проголосив трибунал присуд, яким Зелінського і Верховця увільнено від всякої вини і кари, а Миколу Чопу за злочин з \$ 65 ц. к. засуджено на вісіммісячну кару в'язниці з вчисленням слідчого арешту від 23 березня ц. р. Всі три обвинувачені сиділи в слідчій тюрмі від дня 23. березня ц. р.

Обвинувачені, признаючи факт посідання і поширювання цих відозв, перечили, щоби ділали в намірі викликання су-

НАЙНОВІШІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ПРО РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ.

У "Радянському Статистичному Організації" органі Центрального Статистичного Управління на Україні подані найновіші статистичні дані про залюднені оселі на Україні в такому виді:

Радянська Україна нараховує 40,561 залюднені оселі. З того 8,124 на Полтавщині, 5,527 на Одещині, 5,158 на Катеринославщині, 4,364 на Київщині, 4,343 на Донеччині, 4,401 на Харківщині, 3,504 на Подільщині, 2,878 на Волищині, та накінець 2,622 на Чернігівщині.

Більше половини з тих осель належить до категорії хуторів (43,82 проц.) та маленьких поселень (11,08 проц.) в роді млинів, лісничових, фабрик і т. п. Друга менша часть розпадається на села (18,70 проц.), присілки (15,4 проц.) колоній (2,19 проц.), радянського господарства (1,57 проц.), містечка (1,14 проц.) і міста (0,24 проц.).

Отже на Україні ярмарочних пунктів містечок є 461 а міст 99. Вже з тих цифрових даних видно, що Україна є яскраві ріжничою країною. Далі слід підкреслити, що хутори та взагалі ріжничі оселі переважають на Лівобережжю. За те на Правобережжю положена більшість українських міст. За винятком Києва (405,770 мешканців), Одеси (316,740 меш.), Харкова (311,685 меш.) і Катеринослава (164,000 меш.) всі інші українські міста є малі та вагаються щодо числа населення від 10-ти до 30-ти тисяч.

На Київщині нараховують більше 10-ти тисяч мешканців такі міста: Бердичів (43,500), Умань (41,000), Біла Церква (38,000), Черкаси (31,000), Сміль (21,000), Звенигородка (15,500), Шпола (12,000), Городище (12,000), Богуслав (12,000).

МОЯ ПЕРША ДИПЛОМАТИЧНО-ПРЕДВИБОРЧА ПРОМОВА.

Мітинг на фармах. Голова свіснув в кудак, щоб мовчати, бо мітинг починається.

Промовець, велимишановий добродій Пантелеймон Куркуленко. Одітий по дипломатичному, в окулярах, але дивиться він поверх окулярів. Коліна не трясуться. Як говорить, то не мовчить, а як мовчить, то не говорить. Починає на таку саму тему, що говорить Міен і King: "Любиш, чи не любиш слухати, а брехати не перебараняти, бо це вибори".

Промовець: — Кхе... кхе... Нависв води. Шановні виборці й ви громадяни! Я не прийшов до вас напрошуватися зі своєю кандидатурою. Собака в салі: — Гав, гав, гав!... Голова: — Семене, вижени до чорта собаку на двір, бо двох нараз годі слухати... Промовець: — Кажу-ж, не прийшов напрошуватися! Вибере те мене до парламенту — добре, не виберете — також добре; але краще ви вже мене виберіть.

— З публіки: — А яка ваша платформа? — Деревляна, добродію... Так от — репутацію мою ви знаєте... колись будував державу на колесах... без ніяких вам тарифів. Міен каже, що тарифа потрібна, щоб нею останню кокушину зняти з фармера. King, як говорить на сході Канади, то за тарифою, а як на заході — то проти.

З публіки: — А ви як говорите? — Я кажу: як буде тарифа, то з нами станеться таке, яке сталося з ягнятами Фармера-Нетяги.

— А який ваш погляд на залізнично до Годсонбейської затоки? — Мій погляд, беручи з доповіді, такий: краще Годсонбейську затоку пригнати на фарми, чим до неї будувати залізничку...

В салі здержаний сміх. — Або краще ось що: виберіть мене до парламенту, а я оберну Канаду полуднем на північ. (Павза.) Тоді ми зразу доух заявляємо: опинимося коло затоки без клопоту будувати залізничку і... від тарифів втічемо. Хай собі тоді Ескімо-си сушать голову тарифою.

В салі сміх. — Пане предсідателю, там в кутку якийсь консервативний або ліберальний хрюнь сміється... Зверніть увагу

Голова: — Панове, прошу о спокій, хай пан-кандидат докінчат.

Голос з публіки: — Але-ж він дурниці верзе! Канада не пательня, її не обернеш.

Промовець. — Не забувайте, шановні виборці, що це передвиборчий мітинг. Демократичні кандидати, звичайно, крутять вам голову, а я рішув крутити тим, що не крутяться. Хіба-ж це не вигідніше для вас?

З публіки питання: — А що ви, добродію, зробите з фармерськими дорогами, як вас виберемо на посла? У нас такі ями по дорогах, що коні топляться.

— Коні топляться, кажете? Гм... гм... Коні топляться... А чи не пробували ви, шановні виборці, іздати волами? Може вони не топяться-б?... В кожному разі, як виберете мене до парламенту, то я скажу вам забрати ризикалі і повернути ті ями на дорогах... Де-ж то хто бачив толерувати такі ями?

З публіки: — А хто грошей дасть? — Грошей! На що грошей? Грішми ніхто явів на дорогах не закладає... Грошей трьох міністр та посла на платню. Одному управителю сіенарських залізниць треба на платню 65 тисяч доларів на рік... Ось такі ями треба грішми засипати. А ями на фармерських дорогах треба закидати землею.

— Як ви задивляється на сенат? — Очіма. Вже добре я йому приглянувся і пришов до заключення, що сенатові місце в санаторії. Як милозвучно для вуха: "сенат в санаторії". Можна на ноти ваяти.

— Може ще хто має якусь питання? Або як хочете, я буду перше відповідати, а ви потім питати. Тож приготуйте свої питання до слідуючого числа.

Майбутній прем'єр Пантелеймон Куркуленко.

ЗВЕЛИ БІЙ З АРМІЄЮ РЕАКЦІЙНОГО ГЕНЕРАЛА.

ШАНГАЙ, Китай, 8. жовтня. Японське звітження каже, що війська Полудневого Китаю звели 3. жовтня бій з армією реакційного генерала Чен-Чунг-Мінга. Бій відбувся в окрузі Шеклонгу, 50 миль на схід від Кангону, столиці Полудневого Китаю. Уважають, що в бою було багато убитих і ранених.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!